

Komisja Europejska zaproponowała w środę dwa nowe programy na rzecz ochrony zdrowia i konsumentów w budżecie UE na lata 2014-2020. Jeden z nich nosi tytuł "Zdrowie na rzecz wzrostu gospodarczego" drugi to program ochrony konsumentów. Ich celem jest budowanie Europy zdrowych, aktywnych i świadomych swoich praw obywateli, którzy mogą współtworzyć wzrost gospodarczy.

Programy realizowane w latach 2014–2020 będą skupione na mniejszej liczbie konkretnych działań o wyraźnej unijnej wartości dodanej. Program „Zdrowie na rzecz wzrostu gospodarczego” ma dysponować budżetem w wysokości 446 mln euro, natomiast na program ochrony konsumentów przewiduje się przeznaczyć 197 mln euro.

Program „Zdrowie na rzecz wzrostu gospodarczego” ma stanowić wsparcie i uzupełnienie dla działań prowadzonych przez państwa członkowskie z myślą o osiągnięciu następujących czterech celów:

- rozwoju innowacyjnych i stabilnych systemów ochrony zdrowia;
- poprawy dostępu do wysokiej jakości, bezpiecznej opieki zdrowotnej dla obywateli;
- promocji zdrowia i zapobiegania chorobom;
- ochrony obywateli przed transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi.

Program ochrony konsumentów służyć będzie unijnej polityce ochrony konsumentów w nadchodzących latach. Jego celem jest nadanie konsumentom centralnej roli na jednolitym rynku oraz umożliwienie im czynnego udziału w rynku i czerpania z niego korzyści, w szczególności:

- zwiększenie bezpieczeństwa produktów przez skuteczne monitorowanie rynku;
- poprawa informacji dla konsumentów, edukacja i zwiększanie wiedzy konsumentów na temat przysługujących im praw;
- konsolidacja praw konsumentów i poprawa skuteczności dochodzenia roszczeń, zwłaszcza za pośrednictwem alternatywnych metod rozwiązywania sporów;
- skuteczniejsze transgraniczne egzekwowanie praw konsumentów.

Przy okazji ogłoszenia nowych programów w dziedzinie ochrony zdrowia i konsumentów komisarz John Dalli powiedział: „*W tych programach najważniejszy jest człowiek. Chodzi o poprawę warunków życia, tak aby każdy mógł w pełni wykorzystać swój potencjał i odgrywać ważną rolę w społeczeństwie i gospodarce. Zapewnienie dłuższego zdrowego i aktywnego życia jest dobre nie tylko dla ludzi, ale także dla rynku pracy i wzrostu gospodarczego. Pewni siebie i swoich praw konsumenci tworzą dobrze prosperujące rynki. Jestem przekonany, że te dwa programy w znacznym stopniu przyczynią się do osiągnięcia celów strategii »Europa 2020« – zapewnienia do końca obecnej dekady inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego, sprzyjającego włączeniu społecznemu.*”

JAKIE SĄ CELE PROGRAMÓW?

Program w dziedzinie zdrowia

Program ten będzie się opierał na dokonaniach wcześniejszych programów w dziedzinie zdrowia i służył realizacji działań mających na celu wykorzystanie innowacji w ochronie zdrowia, poprawę jakości i bezpieczeństwa opieki zdrowotnej, promocję zdrowia i zapobieganie chorobom oraz ochronę obywateli przed transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi.

Do przykładów działań, które będą kontynuowane w ramach nowego programu, należą:

- współpraca w dziedzinie oceny technologii medycznych: działająca w całej UE na zasadzie dobrowolnego udziału sieć agencji oceny technologii medycznych z państw członkowskich. Jej celem jest wymiana informacji na temat efektywności technologii medycznych, takich jak leki, wyroby medyczne i środki profilaktyczne, aby służyć pomocą przy podejmowaniu decyzji dotyczących technologii medycznych na poziomie krajowym;
- współpraca na poziomie unijnym dotycząca chorób rzadkich, której celem jest poprawa poziomu zapobiegania, rozpoznawania i leczenia pacjentów cierpiących na choroby rzadkie w całej UE; przykładem jest unijny portal poświęcony chorobom rzadkim (www.orpha.net), wykorzystywana na całym świecie baza danych na temat chorób rzadkich;
- zapobieganie chorobom nowotworowym i ich kontrola za pomocą unijnych wytycznych w sprawie badań przesiewowych, których celem jest wczesne rozpoznanie choroby, ratujące życie; a także wymiana wiedzy i najlepszych praktyk dotyczących zapobiegania chorobom nowotworowym, badań naukowych w tej dziedzinie i opieki nad pacjentami.

Program ochrony konsumentów Program ten ma być kontynuacją poprzedniego, ale działania będą się koncentrowały przede wszystkim na upodmiotowieniu konsumentów przez zapewnienie im bezpieczeństwa, informacji i edukacji oraz mechanizmów egzekwowania praw i dochodzenia roszczeń. Przedmiotem tych działań będą:

- monitorowanie i egzekwowanie bezpieczeństwa za pomocą unijnych systemów, takich jak RAPEX, unijny system szybkiego informowania;
- inicjatywy w zakresie informowania i edukowania konsumentów, zwłaszcza młodych konsumentów, na temat przysługujących im praw. Stale rozwijany będzie także zasób materiałów stanowiących podstawy wiedzy dla kształtowania unijnej i krajowej polityki w kwestiach dotyczących konsumentów, na przykład tablica wyników dla rynków konsumenckich, która pokazuje, które rynki nie spełniają oczekiwań konsumentów w Europie;
- prawodawstwo, którego celem jest rozszerzenie praw konsumentów, na przykład dyrektywa w sprawie kredytu konsumenckiego zapewniająca konsumentom w całej Europie ten sam zestaw podstawowych praw, w tym prawo do jasnych i porównywalnych informacji przed podjęciem zobowiązania finansowego; dochodzenie roszczeń: w tej kwestii wykonano już prace przygotowawcze, szczególnie w zakresie alternatywnych metod rozwiązywania sporów;
- działania na rzecz egzekwowania prawa z wykorzystaniem akcji kontrolnych koordynowanych przez Komisję Europejską i prowadzonych równocześnie przez krajowe organy ds. egzekwowania praw konsumentów dla ustalenia, gdzie te prawa są łamane lub zagrożone.

Źródło: KE